

papirløse forældre automatisk fælles forældremyndighed, når de bor sammen og begge har anerkendt barnet. I både fransk, belgisk og italiensk ret er samkvemsretten langt mere betydningsfuld end i dansk ret.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Til punkt 1

Punktet indebærer, at man i tilfælde af separation og skilsmisse kan fortsætte den fælles forældremyndighed, hvis man er enige herom. Hvorledes den i øvrigt udøves, må aftales mellem parterne. Herved opnås, at begge forældre er formelt ligestillet i forhold til barnet, og begge har derved en større reel mulighed for indflydelse på barnets opvækst.

Kritikere af denne ordning fremhæver ofte, at hvis forældrene er enige om en reel fælles forældremyndighed, så gør det ikke så meget med det formelle. Enighed omkring dette meget sårbare område vil naturligvis hjælpe et meget langt stykke ad vejen, men alligevel betyder det, at forældremyndigheden skal afgives formelt af den ene part, at situationen på separationstidspunktet bliver mere konfliktfyldt, end måske nødvendigt er. I øvrigt er fremtiden for forældrene ofte uklar netop da, og det taler også for, at der ikke træffes definitive afgørelser.

Det, at forældremyndigheden fortsætter i fælleskab udover separations- og skilsmissetidspunktet, indebærer ikke, at der ikke senere kan ske en ændring, således at kun den ene part har forældremyndigheden. Dette kan altid ske, når den ene part begærer det. Det kan være på grund af uoverensstemmelser mellem forældre, eller fordi praksis viser, at det er mest hensigtsmæssigt, at den kun tillægges den ene part. Men det bør af hensyn til barnet være undtagelsen og ikke reglen. Med andre ord er udgangspunktet altid en fælles forældremyndighed, og skal der ændres på dette, må der aktivt begæres herom fra forældrenes side.

Også i de tilfælde, hvor forældrene ikke er gift ved barnets fødsel, bør udgangspunktet være fælles forældremyndighed og ikke, at moderen automatisk har forældremyndigheden alene.

I ganske særlige tilfælde kan faderen dog tillægges forældremyndigheden (jfr. § 28 i myndighedsloven). Men det bør på den anden side være sådan, at moderen uden videre tilkendes forældremyndigheden, hvis hun begærer det enten under svangerskabet eller i de første 14 uger efter fødslen.

Til punkt 2

I de tilfælde, hvor den ene eller begge parter begærer det, skal forældremyndigheden placeres hos den ene part, hvad enten forældrene er enige herom eller ikke. Så følges den praksis, der i dag er etableret med hensyn til den proceduremæssige side.

Til punkt 3

Samkvemsretten bør være en ret for barnet til at kunne bevare og udbygge et nært forhold til begge sine forældre. Dette opfyldes kun vanskeligt inden for den samkvemspraksis, der eksisterer i dag. Ofte bliver det kun til en weekend hver tredje uge med én overnatning, fastlagte, korte perioder i helligdagene og en ret kort feriemulighed. Alt i alt bliver den nuværende minimumspraksis 40 overnatninger årligt.

Med udgangspunkt i barnets ret bør samkvemsmulighederne udvides væsentligt i forhold til i dag. Udgangspunktet må være 80-90 årlige overnatninger, hvilket svarer til 2-3 overnatninger hver anden weekend plus ferie. Hvordan det skal tilrettelægges i praksis må aftales mellem forældrene og barnet under hensyntagen til barnets alder og til bopælsafstand, forældrenes arbejdssituation m.v.

Et af argumenterne imod en øget samkvemsret er, at det gør barnet utrygt og stiller »moderen« i en ugunstig situation, fordi hun »kun« har barnet hver anden weekend.

Igen skal hensynet til barnet være udgangspunktet, men der er intet, der tyder i negativ retning for barnet, fordi der er f.eks. 3 overnatninger hos samkvemsforældrene hver anden weekend. Tværtimod indebærer det, at der kan blive mulighed for et reelt indhold i tiden og ikke blot, at den skal gå bedst muligt. Viser det sig, at det af hensyn til barnet er bedst med en indskrænkning, kan den så ske. Men bevisbyrden og argumentationen må ligge hos den, der ønsker at indskrænke.

At moderens situation skulle blive ugunstigere, hvis samkvemsretten udvides, savner totalt argumentation og hold i virkeligheden. Tværtimod giver en udvidet samkvemsret en mulighed for aflastning, der ofte kan være ønskelig som enlig forælder.

Men det altovervejende udgangspunkt i diskussionen om samkvemsretten må være hensynet til barnet og muligheden for at barnet kan opretholde et tæt forhold til den forælder, der ikke lever sammen med det til daglig.